1860. N°. 14.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 1 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 31 Januarij.

Ingevolge besluit van den minister van binnenl. zaken zijn onderscheidene hoofdonderwijzers uitgenoodigd, om aan kweekelingen uit hunne gemeenten en van naburige plaatsen lessen te geven, tot het opleiden van onderwijzers, overeenkomstig art. 12 der wet op het onderwijs. Het aantal hoofdonderwijzers, dat door Z. Exc. is uitgenoodigd, bedraagt over het geheele rijk, ongeveer 60.

— Vrijdag ll. is de boerenwoning van M. Korringa, aan den Bennebroekerweg, gemeente Haarlemmermeer, een prooi der vlammen geworden.

— Te 's Hertogenbosch heeft Zaturdag avond een afschuwelijke moordaanslag plaats gehad. Ten 8½ uur werd ten huize van den heer Pichot l'Espinasse, door een vermomd persoon, eene spanendoos bezorgd en aan de dienstmaagd A. Verhoeck met de boodschap »het compliment van jufvrouw Meijer" afgegeven. De dienstmaagd binnen gaande rook eene brandlucht en gaf ontsteld de doos aan den huisknecht over, die al dadelijk bespeurde dat buiten de doos eene brandende lont hing, welke gemeenschap had met het binnenste der machine; zijne eerste beweging was de lont, welke nog slechts een oogenblik had te branden, om het doel te treffen, er af te trekken en daarna de doos te openen. Hij vond daarin een blikken koker, omgeven door buskruid met stukken steen. Onmiddellijk werd van dit misdadig feit der justitie kennis gegeven en door deze werd de blikken koker geopend. Men bevond, dat hij was gevuld met buskruid en scherven glas. Bij nader onderzoek bleek, dat boven in den koker een gat was aangebragt, in gemeenschap met het gat in de spanendoos, waardoor de brandende lont tot in den blikken koker liep. Uit het verhoor der meid bleek, dat zij verkeerd had met zekeren S., een metselaar, dat zij dezen had afgezegd en kort daarop eenen brief had ontvangen in dichtmaat geschreven, waarin werd gezegd, dat de gewezen minnaar zich zou wreken. De politie nam daarop bedoelden minnaar gevangen, na alvorens bij hem huiszoeking te hebben gedaan en bij hem buskruid en twee pistolen met dubbele loopen te hebben gevonden. De verdachte bleef echter kalm en bedaard en ontkende aan de enveldaad schuldig te zijn; zijne kalme houding was oorzaak, dat hij voorloopig weder in vrijheid werd gesteld.

— Gelijk in vorige jaren hebben wij de opgaven van den burgerlijken stand over 1859, uit verscheidene plaatsen van ons land, verzameld en daarvan zamengesteld de volgende lijst:

STEDEN.	Geb.	Overl.	Huw.	Echts.	STEDEN.	Geb.	Overl.	Huw.	Echts.
Alkmaar	382	453	95		IJsselstein	123	84	21	
Amersfoort	513	387	109	2	Kampen	514	450	112	
Amsterdam	4199	4134	2024	26	Leeuwarden	736	1377	160	
Arnhem	952	847	207	1	Leyden	1385	1822	328	1
Assen	213	99	41	1	Meppel	266	196	51	
Bergen op Zoom	243	294	63		Middelburg	527	455	158	1
Breda	482	521	105		Nijmegen	690	784	173	
Delft	778	820	189		Purmerende	171	122	46	
Deventer	589	662	141		Rotterdam	4241	3765	862	11
Dordrecht	883	1039	175		Schiedam	692	640	129	1
Franeker	230	237	57		Schoonhoven	126	175		
Goes	235	154	65	2	Sneek	275	345	78	
Gorinchem	310	247			Steenwijk	159	125	44	
Gouda	582	817	126		Tiel	262	282	58	
's Gravenhage	2842	2146	669	6	Tilburg	490	378	160	
Groningen	1045	1573	318		Utrecht	1854	1924	451	
Haarlem	1019	1120	221		Vlaardingen	333	473	61	
Haarlemmermeer	366	404	57		Winschoten	180	96	37	
Harderwijk	214	166	50		Zaandam	474	296	127	
Harlingen	377	418	68		Zalt-Boemel	140	126	36	
Helder	539	373	151		Zierikzee	324	201	65	
's Hertogenbosch	713	631	167		Zutphen	484	472	91	
Hoorn	318	443	65		Zwolle	643	593	151	

's GRAVENHAGE, 31 Januarij.

Z. M. heeft den heer C. van der Sterr, rijksopzigter van den waterstaat aan den Helder, benoemd tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw.

— Tot ontvanger der in- en uitgaande regten enz. te Mander is benoemd de heer E. Bakker, commies der 1ste kl. bij 's rijks belastingen te Coevorden.

— Z. M. heeft op verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend aan den officier van gezondheid 2de kl. bij de zeemagt, F. J. G. A. Smeets, dienende in Oost-Indië, en aan den met verlof hier te lande aanwezigen officier van gezondheid der 1ste kl. van de landmagt in West-Indië, F. W. L. Tydeman, aan den laatsten onder toekenning van pensioen.

— Wij vernemen, dat de eerste luitenants A. J. W. van der Schrieda, C. W. T. von Feetze en J. N. A. baron Taets van Amerongen, die van het reg. grenadiers en jagers bij den generalen staf zijn overgeplaatst, zullen gedetacheerd worden bij de directie der militaire verkenning te Arnhem.

— Morgen avond zal er ten hove, bij gelegenheid van den verjaardag van H. K. H. prinses Frederik, een thé dansant plaats hebben.

— In de namiddag-godsdienstoefening, op Zondag ll. in de Kloosterkerk gehouden, is ten behoeve van het kerkefonds eene gift van f 2000 ontvangen.

— Wij zien ons in staat gesteld, zegt het *Dagbl. v. 's Grav.*, aan onze lezers mede te deelen, dat de permanente commissie uit het alhier gevestigde spoorweg-comité, bestaande uit de hh. Metman, van Heynsbergen en Janssens, bij den minister van binnenl. zaken is toegelaten, en bij die gelegenheid een uitvoerig schrijven van de hh. Schretlen en Maxwils aan dien bewindsman heeft overhandigd, waarin o. a. wordt aangetoond, dat de aan die heeren van regeringswege voor den aanleg en de exploitatie van een spoorweg van Scheveningen langs 's Gravenhage, tot aan- en in verbinding met den Nederl. Rijnspoorweg nabij Gouda, gestelde voorwaarden niet alleen veel meer bezwarend zijn dan de wet van 21 Aug. 1859 schijnt te gedoogen, maar zelfs dan die, welke aan de zoo ruim van staatswege gesubsidieerde ondernemingen voor den aanleg en de exploitatie van de Noorder- en Zuiderspoorwegen zijn opgelegd. Bij dat schrijven is eene verklaring van genoemde heeren gevoegd, waarin zij, betuigende het meest onbeperkte vertrouwen te stellen in 's ministers gevoelens van billijkheid en regtvaardigheid, te kennen geven, de door hen aangevraagde concessie te zullen aanvaarden onder zoodanige voorwaarden, als Z. Exc., na kennis van dat schrijven genomen te hebben, in gemoede zal vermeenen billijkerwijze aan hen te kunnen opleggen en ten slotte op eene spoedige beslissing aandringen.

Men verneemt verder dat de voorwaarden, aan de hh. Schretlen en Maxwils voorgesteld, dezelfde zijn als die van de tot den aanleg der Noorder- en Zuiderspoorwegen verleende vergunning, met uitzondering van de 7de afdeeling, die over geldelijke ondersteuning handelt, waarbij meer bezwarende bepalingen gevoegd zijn.

— Het nieuwe orgel in de Bethlehems kerk alhier, door den heer Kamp, te Utrecht, vervaardigd, zal Zondag 12 Febr. voor het eerst bespeeld worden. Als voorganger zal optreden de wel-eerw. heer Zaalberg.

AMSTERDAM, 30 Januarij.

Zaturdag ll. hield de wis- en natuurkundige afdeeling der kon. akademie van wetenschappen eene gewone vergadering. Tegenwoordig waren de hh. Simons, Vrolik, van Rees, v. d. Boon Mesch, Blume, Harting, Elias, Matthes, Storm Buysing, v. Baumhauer, van Hasselt, Stamkart, Donders, Bierens de Haan, van Breda, Oudemans, Halbertsma, Voorhelm Schneevoogt, van Geuns, Conrad en Schroeder van der Kolk.

De secretaris deed mededeeling van ingekomen brieven en stukken. Daaronder was eene missive van den hoofd-ingenieur van den waterstaat in Noordholland, ten geleide van eenige stukken hout, afkomstig van gecreosoteerde palen, in der tijd te Marken geplaatst. Deze stukken gecreosoteerd hout zijn door den paalworm sterk aangetast. Vermits dit in strijd is met de ondervinding elders opgedaan ontstaat daarover eene vrij langdurige discussie; alle sprekers zijn het daaromtrent eens, dat de proeven nog behooren te worden voortgezet.

De heer Blume bragt, ook namens den heer Oudemans, verslag uit over de verhandeling van den heer R. B. v. d. Bosch, over *de Hymenophylaceae Javanicae*, welke in de vorige vergadering was aangeboden. De conclusie strekte, om den schrijver uit te noodigen zijne verhandeling aan te vullen met de opgaven der geslachts-kenmerken van de bedoelde planten, en al mogt hij daaraan, om overwegende redenen, niet kunnen voldoen, dan toch de verhandeling in de werken der akademie op te nemen. De conclusie wordt aangenomen. De secretaris stelde voor om aan de regering eene verhooging van subsidie te vragen, ten einde de kosten der uitgaaf van het werk te bestrijden, welke f 3000 zullen bedragen. Ook dit werd aangenomen.

De heer van Geuns heeft daarna zijne beschouwingen voortgezet over beenvorming en herstelling van beenzelfstandigheid, waarover hij reeds in de vergadering van November jl. had gesproken.

De heer von Baumhauer deelde de resultaten mede, door hem verkregen bij het onderzoek der tafels voor de berekening van het alcoholgehalte bij gedistilleerd, zooals zij gebruikt worden bij de heffing der accijnsen. Die resultaten hebben hem geleid tot de overtuiging, dat die tafels vele gebreken hebben. Hij vestigde ook de aandacht op eene memorie van den Franschen scheikundige Pouillet over dit onderwerp. Hij zal later de resultaten der door hem genomen proeven mededeelen. Hij stelde voor, dat de akademie eene commissie benoeme, om de vraag te onderzoeken of er aanleiding bestaat, dat de natuurkundige afdeeling zich tot de regering wende,

om haar te verzoeken, bij de nieuwe wet te bepalen, dat de Nederl. vochtweger vervangen worde door den areometer van Pouillet. Hierover voerden eenige leden het woord. De heer v. d. Boon Mesch wenschte dat men den minister van financiën uitnoodigde, de behandeling der wet uit te stellen tot dat de akademie het onderzoek dezer zaak zal hebben ten einde gebragt en hem de resultaten zal hebben medegedeeld. Het voorstel van den heer von Baumhauer werd tot eene volgende vergadering verdaagd.

De vergadering is daarna gesloten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 29 Januarij.

Z. K. H. de prins van Oranje, uit Parijs alhier aangekomen, heeft zich, ingevolge eene uitnoodiging der koningin, naar Windsor begeven, om aldaar eenige dagen door te brengen. Ook lord Palmerston en lord Russell zijn aldaar ter eere van den prins genoodigd.

— Volgens den *Morning Post* hebben de Engelsche en Fransche gezanten te Napels den last ontvangen om aan de Napelsche regering, in verband met de veranderde gesteldheid van zaken in Italië, nieuwe vertoogen te doen.

— Hier te lande worden thans niet minder dan 1041 nieuwsbladen uitgegeven.

— Te Manchester hebben dezer dagen drie kinderen van den Heer Fulland ernstig geleden aan vergiftiging door arsenicum, betwelk zij, den nacht doorbrengende in een met groen behangsel versch beplakt vertrek, hadden ingeademd. Naar eene andere kamer gebragt en doelmatig geneeskundig behandeld zijnde, herstelden zij. Ten bewijze, dat de vergiftiging door het groene papier veroorzaakt was, nam de doctor een stuk daarvan, onderwierp het aan chemische behandeling en haalde er zooveel arsenicum uit als voldoende zoude zijn om een volwassen persoon te dooden.

— Aan de kust van Suffolk is een brik gestrand. Van de bemanning zijn 3 personen door de reddingboot gered. 5 andere, die in eene boot het schip hadden verlaten, zijn daarmede omgeslagen en verdronken.

— Aangaande de instorting eener fabriek te Lawrence (Vereenigde Staten) verneemt men nog, dat het getal der verpletterde en verbrande personen 115 en dat der gekwetsten 165 bedraagt. Hier en daar worden gelden voor de slagtoffers en hunne betrekkingen ingezameld.

— De Japansche gezant voor de Vereenigde Staten zal zich, vergezeld van een tweeden gezant, 18 verschillende ambtenaren en een gevolg van 50 personen, den 22sten Feb., over de Sandwichs-eilanden en Panama naar Washington begeven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Januarij.

De keizer heeft, op voordragt van den minister van onderwijs, den heer Lescarbault benoemd tot ridder van het Legioen van Eer. De *Moniteur*, deze benoeming mededeelende, zegt daaromtrent het volgende: »De kennis van het planetenstelsel heeft dezer dagen eene belangrijke vordering gemaakt. In September 1859 werd door den heer Leverrier, den voortreffelijken bestuurder der Parijsche sterrewacht, bij de akademie van wetenschappen met stellige berekeningen bewezen, dat er nabij de zon sterren moesten bestaan, welke nog niet ontdekt waren. Deze bewijsvoering gaf den sleutel tot verklaring der schijnbare onregelmatigheden, welke in de bewegingen van de aarde en van Mercurius waren opgemerkt. Het was de taak der waarnemers, de feiten nader te bepalen; door den heer Leverrier werd aan de sterrekundigen naauwkeurige beschouwing der op de oppervlakte der zon zich vertoonende verschijnselen aanbevolen. Op het einde der maand December ll. ontving de heer Leverrier eenen brief, gedagteekend van een klein vlek van het depart. Eure-et-Loire; doctor Lescarbault, geneesheer te Orgères, deelde hem daarin mede, dat hij den 26sten Maart te voren eene planeet over de schijf der zon had zien gaan. De heer Leverrier begaf zich terstond naar Orgères; hij onderzocht aldaar de door den heer Lescarbault gebezigde werktuigen, liet zich door hem bewijzen voorleggen en inlichtingen geven; en kon zich van de waarde der op den 26sten Maart gedane waarnemingen overtuigen. Deze uitkomsten zijn door den heer Leverrier ter kennis der akademie van wetenschappen gebragt in hare zitting van den 2den dezer maand, en verder aan de onderscheidene sterrewachten buiten 's lands medegedeeld. Zoo is de berekening met haren ver reikenden blik wederom door de waarneming in het gelijk gesteld.

»Sedert vele jaren had de heer doctor Lescarbault hartstogtelijken lust voor de studie der verschijnselen van den hemel, maar het ontbrak hem aan hulpmiddelen tot het doen van waarnemingen. Tevens bleef hij even ijverig als onbaatzuchtig voor zijne zieken werkzaam; en alleen door weergalooze volharding kon hij de bezwaren te boven komen, waarmede hij in de studie der sterrekunde te kampen had. De heer Lescarbault heeft zelf al zijne instrumenten vervaardigd; en door eene groote mate van vindingrijkheid en geduld is het hem gelukt, zich van die instrumenten te bedienen met eene juistheid, waarover de meest bevoegde beoordeelaars verwonderd staan.”

— De *Univers* deelt eene circulaire van den Paus aan de aartsbisschoppen en bisschoppen mede, waarin de beweegredenen worden ontvouwd van zijne weigering om gehoor te geven aan den raad van keizer Napoleon, om afstand te doen van de in opstand gekomen provinciën. Daaruit blijkt dat de Paus den keizer heeft aangemaand om mede te werken tot de ongeschonden handhaving van het wereldlijk gezag des Pausen, en hem heeft gewezen op het oordeel, waaraan zijne daden hier namaals zullen onderworpen worden. De Paus verklaart zich voor het overige bereid, om naar het voorbeeld zijner voorgangers de zwaarste beproevingen door te staan, en zelfs als martelaar te sterven; nimmer echter zal hij zijne toestemming geven tot hetgeen thans door keizer Napoleon van den Heiligen Stoel wordt verlangd.

De *Constitutionnel*, dit schrijven overnemende, voegt er bij dat daaruit blijkt dat Rome, even als vroeger, voor den Oostenrijkschen invloed blijft bukken. Frankrijk zou in geval van nood den Paus te Rome nog altijd tegen de regeringloosheid verdedigen, maar indien het wereldlijk gezag van den H. Vader overal elders eene krisis mogt ondergaan, dan zal de verantwoordelijkheid daarvoor niet nederkomen op de grootmoedige natie, welke al het mogelijke gedaan heeft om die onheilen voor te komen en die altijd gereed zal staan om hem die hulp en steun te verleenen, welke men thans miskent.

— De *Moniteur* bevat een keiz. bevelschrift, waarbij de verdere uitgifte van het ultramontaansche dagblad *l'Univers* verboden wordt. Dit besluit is genomen ingevolge een rapport van den minister van binnenl. zaken, waarbij de noodzakelijkheid van dien maatregel betoogd wordt op de volgende gronden. De *Univers* is het dagblad eener kerkelijke partij, wier aanmatigingen meer en meer aandruischen tegen de regten van den staat, en wier onvermoeide pogingen strekken om de Fransche geestelijkheid te overheerschen, de gemoederen der geloovigen te verontrusten, den inwendigen vrede des lands te storen, en de grondslagen te ondermijnen, waarop de betrekkingen tusschen de kerk en de burgerlijke maatschappij berusten. De oorlog, die aldus tegen onze aloude nationale overleveringen gevoerd wordt, is voor de godsdienst zelve nadeelig en gevaarlijk; want de Fransche geestelijkheid heeft hare eerbiedige onderwerping, wat het geestelijke betreft, aan den Heiligen Stoel, nooit afgescheiden van de pligten der vaderlandsliefde. De polemiek van de *Univers* vervulde de geestelijkheid zoo wel als alle weldenkende burgers met diepe droefheid. De minister herinnert dat de leerstellingen, welke de *Univers* trachtte te doen gelden, geenszins nieuw zijn. De oude Fransche monarchie heeft deze altijd met kracht bestreden, en is in dien strijd menigmaal door beroemde bisschoppen ondersteund geworden. De keizer zal voor zijne voorgangers op den troon niet onderdoen in de zorg om de beginselen te doen eerbiedigen, die door de nationale overleveringen geheiligd zijn.

De opheffing van dit dagblad zal de ultramontaansche partij nog meer tegen den keizer in het harnas jagen. De heer Veuillot zal waarschijnlijk, daar hij de regering tot dien maatregel bijna heeft gedwongen, zijnen arbeid wel onder eenen anderen titel voortzetten.

— De groothertogin Stefania van Baden is te Nizza overleden. Zij was de dochter van Claude Beauharnais en werd den 28sten Augustus 1783 geboren. Door keizer Napoleon I als dochter aangenomen, trad zij in het jaar 1806 in den echt met Karel Lodewijk Frederik van Baden, die in 1818 overleed.

— Ter herinnering aan het tusschen Engeland en Frankrijk dezer dagen gesloten handelsverdrag zal er een gedenkpenning worden geslagen.

— Het getal der predikanten bij de hervormde gemeente alhier is met twee vermeerderd.

— De *Constitutionnel* van Auvergne verhaalt, dat men bij den aanleg van den spoorweg tusschen Orleans en Nevers, op een veld nabij de herberg *de Giraffe*, de lijken heeft gevonden van meer dan 25 personen, die, zooals men duidelijk zien kon, geweldadig waren omgebragt. De eigenaar van de genoemde herberg en ook van het veld had vroeger pogingen aangewend om eene andere rigting voor den weg te verkrijgen en later aangeboden om zelf de noodige opgravingen te doen, waardoor er nu zware vermoedens tegen hem zijn gerezen. Bij onderzoek is gebleken dat hij zich reeds gedurende 30 jaren had bezig gehouden met het ombrengen van reizigers, die bij hem hun intrek namen, ten einde hun goed meester te worden. Hij is met zijne vrouw en dochter in hechtenis genomen.

SPANJE.

Van het oorlogstooneel in Marokko wordt gemeld, dat men ijverig voortgaat met het maken van toebereidselen voor den aanval op Tetuan. Eene redoute is reeds voltooid en twee schansen worden aangelegd; ook het belegeringsgeschut wordt ontscheept. Het bemagtigen der stad zal echter eene zware taak zijn: want de Marokkanen hebben velerlei werken tot verdediging aangelegd, en ten noorden der stad is een aanzienlijk deel hunner magt in een kamp gelegerd. Tegen dit kamp zal waarschijnlijk de eerste aanval der Spanjaarden gerigt zijn.

Onlangs werden vier gevangenen in het Spaansche kamp gebragt. Een hunner, blijkbaar een hoofd der Kabylen, werd door eenige Spaansche officieren omringd, die zijne kleederdragt en wapenrusting wilden bezien. Hierover verontwaardigd, trok de Arabier een pistool uit den gordel en wilde op den generaal Garcia vuur geven, maar men wierp zich op hem en zijn plan mislukte. Eenige oogenblikken later joeg hij zich zelf den kogel in het hoofd.

Wat het gerucht omtrent vredesonderhandelingen betreft, verneemt men dat de koningin daartoe het verlangen heeft te kennen gegeven. Zij zou gaarne een einde aan den oorlog maken, ten einde de handen ruim te hebben om den Paus hare diensten aan te bieden. Waarschijnlijk zal de maarschalk O'Donnell weinig lust daartoe gevoelen en zich dus niet haasten om vrede te sluiten.

ITALIE.

Graaf Cavour heeft thans aan de vertegenwoordigers van Sardinië in het buitenland eene circulaire gezonden, met betrekking tot de quaestie van Midden-Italië. De minister zegt daarin, dat de bevolking in Midden-Italië het congres met vertrouwen had aangenomen, doch dat gewigtige gebeurtenissen sedert hebben plaats gehad, welke de verdaging van het congres ten gevolge hebben gehad. Het vlugschrift *de Paus en het Congres*, welks gewigt, zonder naar den oorsprong te zoeken, niet te ontkennen valt; de brief van keizer Napoleon aan den Paus; de troonrede van de koningin van Engeland, en de rede van lord Palmerston in het lagerhuis — dat alles zijn feiten, waaruit de onmogelijkheid blijkt, om de vervallen verklaarde dynastiën in Midden-Italië te herstellen. Men heeft bovendien de zekerheid dat het congres in de eerste dagen niet zal bijeenkomen. In dezen stand van zaken was het de eerste pligt van de regeringen in Midden-Italië, om aan de billijke behoeften der bevolking te voldoen, aan wier waardig ge-

drag zooveel bewondering in Europa is ten deel gevallen. Die regeringen hebben van haren kant alleen gehoor gegeven aan de wenschen der provinciën, toen zij de Sardinische grond- en kieswet hebben uitgevaardigd. Voor dezen oogenblik is het Sardinië's roeping op deze feiten te wijzen. De minister eindigt zijn schrijven met de verklaring, dat hij nimmer de verantwoordelijkheid uit het oog zal verliezen, die, om de rust in Europa te handhaven, op hem ligt tot bevrediging van Italië.

— Op 21 Januarij hebben de studenten van de hoogeschool te Turyn en de vereeniging van werklieden in die stad zich naar graaf Cavour begeven, om hem een adres van gelukwensching aan te bieden, waarin tevens de wensch wordt uitgedrukt, om de inlijving der Midden-Italiaansche staten te bewerken. Graaf Cavour ontving eene deputatie van de studenten en werklieden in zijn hôtel en heeft aan deze bij het overreiken van het adres geantwoord, dat hij zal voortgaan zich geheel en al te wijden aan de zaak van Italië. Hij gaf tevens te kennen dat er nog vele moeijelijkheden overwonnen moesten worden en dat er nog onverwachte hinderpalen konden opkomen; doch dat het gezond verstand en de vaderlandsliefde van de Italianen regt gaven om te hopen, dat men onder de bekwame leiding van koning Victor Emmanuel alle hinderpalen zal overwinnen.

— De afstand van Savoye aan Frankrijk, die thans door onderscheidene Fransche dagbladen zoo warm verdedigd wordt en waartegen het kabinet van Turyn zelfs niet zou opzien, indien het maar de staten van Midden-Italië bij Sardinië gevoegd zag, schijnt niet in den geest van de meerderheid der bevolking te zijn. Alleen de geestelijkheid doet moeite om het denkbeeld eener overgang tot Frankrijk ingang te doen vinden, waarschijnlijk omdat zij gaarne de Sardinische regering in moeijelijkheden gewikkeld zag met het buitenland. Op 29 Jan. is te Chambéry eene talrijke volksmenigte, in plegtigen optogt, naar het paleis getrokken. Eene bezending van 24 personen uit de menigte heeft aldaar bij den gouverneur een gehoor verkregen en aan dien ambtenaar de betuiging overgebragt van de trouw van de groote meerderheid der bevolking aan den koning en de dynastie, tevens inlichting verzoekende omtrent de loopende geruchten aangaande eenen afstand van Savoye aan Frankrijk. De gouverneur heeft daarop geantwoord dat de regering nooit het voornemen gekoesterd had, om Savoye af te staan. Deze verklaring werd door de bezending aan het volk overgebragt en veroorzaakte groote geestdrift. Onder het gejuich van *Leve de Koning! leve het Huis van Savoye!* ging de menigte in volmaakte orde uiteen.

— Te Rome heeft het adres van gehechtheid aan den Paus, door den adel hem aangeboden, aanleiding gegeven tot een openbaar protest van wege de bevolking. Op den 22sten Januarij heeft zich eene onafzienbare menigte op het plein Colonna vereenigd om de kreten aangeheven van: *Leve Napoleon! Leve Frankrijk! Leve Victor Emmanuel! Leve de Italiaansche onafhankelijkheid! Weg met Antonelli, weg met de Priesterregering!* De generaal Goyon heeft terstond bij eene dagorde te kennen gegeven, dat het zijne taak was de rust te handhaven, en dat hij iedere nieuwe manifestatie zou beletten.

In de Marken duurt de beweging voort; de bevolking beklaagt zich over de duurte van het brood. Te Macerata en Ancona is de gisting minder groot Te Ancona is echter de schouwburg gesloten.

— Berigten uit Napels melden dat het ontslag van den minister Filangieri niet was aangenomen, maar dat de koning hem slechts een verlof van 6 weken had toegestaan.

PRUISSEN.

De beroemde Duitsche dichter Ernst Moritz Arndt is, in den ouderdom van ruim 90 jaar, te Bonn overleden. Ongetwijfeld heeft de buitengewone opgewektheid en overspanning, door zijn laatst gevierd verjaringsfeest veroorzaakt, zijn uiteinde verhaast.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 28 Januarij.

Uit den openbaar gemaakten staat, betreffende de opbrengst der in-, uit- en doorvoerregten blijkt, dat zij gedurende de jongst verloopen 11 maanden ongeveer 7 millioen fl. minder hebben opgeleverd dan gedurende de 11 gelijke maanden van het voorafgaande jaar. De afstand van Lombardije heeft veel bijgedragen tot deze verminderde opbrengst van regten, namelijk 2½ millioen fl.

— De Hongaarsche deputatie, waarvan vroeger is gesproken, is noch door den keizer, noch door de ministers van buiten- en binnenlandsche zaken ontvangen. De aartshertog Reinier, voorzitter van den rijksraad, heeft haar echter het uitzigt geopend dat zij bij den keizer toegelaten zal worden.

— Sedert den jongsten Italiaanschen oorlog hebben de dagbladen insgelijks op den Zondag een nommer van hun blad het licht doen zien. Dewijl de aanleidende oorzaak daartoe heeft opgehouden, hebben de letterzetters en drukkers der verschillende dagbladdrukkerijen eene deputatie gezonden naar de eigenaren dier inrigtingen, met verzoek, om voortaan niet meer op Zondag te doen arbeiden. Daar niet allen het verzoek wilden inwilligen, heeft de deputatie zich begeven naar den stedehouder prins Lobkowitz, die haar heeft toegezegd de zaak te zullen onderzoeken. Bij de gestrenge bepalingen der Zondagswet is het niet twijfelachtig, of het verzoek zal weldra van regeringswege worden toegestaan.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 7 December.

Het welgelukken van het leggen van den onderzeeschen telegraafkabel tusschen deze plaats en Singapore heeft hier groote vreugde, vooral bij den handelstand, verwekt, 't geen niet te verwonderen is: want die verbinding zal een nieuw tijdperk van leven en ontwikkeling voor den handel van onze bezittingen openen.

— Van Rembang wordt gemeld, dat op 14 en 15 November in de districten Tinawoen en Bouwerno, afdeeling Bodjonegoro, door hevige rukwinden, vergezeld van zware regens, omvergewaaid zijn twee tabaksschuren van den contractant Grisart, waardoor de daarin geborgene 24 pikols tabaksbladeren verloren zijn gegaan, alsmede een tabaksschuur van den contractant Roelofs met een verlies van ongeveer 6 pikols tabaksbladeren, 174 inlandsche huizen en 10 klapper- en andere vruchtdragende boomen.

Ook van Soerakarta wordt gemeld, dat aldaar op 22 Nov. een zware storm heeft gewoed, waardoor 15 werklieden van een dak, waarop zij werkzaam waren, werden afgeslingerd, zoo dat de meesten hunner ernstig gekwetst werden.

— Op Banda werd in den avond van 25 September een schok van aardbeving gevoeld, welke zoo hevig was, dat hij den indruk maakte, alsof eene onwederstaanbare kracht de eilanden groot Banda en Neira van plaats wilde doen veranderen. De zee stoof daarbij met vreeselijk geweld tegen het zuidelijke strand van Banda Neira op, om vervolgens weder zachtkens tot haren gewonen stand terug te keeren. Deze schok heeft evenwel geene schade aangerigt.

— Berigten uit Japan deelen mede, dat de Russische graaf Murawieff met 9 schepen voor Jakohama was verschenen, met oogmerk om die plaats te beschieten, ten einde zich voldoening te verschaffen over het vermoorden van twee Russische onderdanen aldaar. Door tusschenkomst van den bevelhebber van het Russische schip *Ascold* heeft hij echter van dien maatregel afgezien, omdat die bevelhebber van de Japansche regering eene volledige voldoening voor het gepleegde misdrijf had gevorderd en verkregen, bestaande in het plegtig vragen van verschooning voor den gepleegden moord; het afzetten van den gouverneur van Jakohama; de verpligting om de moordenaars de doodstraf te doen ondergaan, en eene kapel te stichten en te onderhouden ter plaatse, waar de moord begaan was.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, —

Gezien de adressen: 1°. van HENDRIK ANTONIUS WOUTERS, smid, wonende alhier, waarbij deze verzoekt, in het huis op de Haarlemmerstraat, geteekend Wijk VI. N°. 306, eene *Smidse* te mogen doen plaatsen; 2°. van ABIE MOOIJMANS, melkverkooper, wonende binnen deze gemeente, houdende verzoek om op de binnenplaats achter zijn huis aan de Heerengracht, Wijk VIII. N°. 803, *varkens* te mogen *houden* en *mesten*, en 3°. van CORNELIS PLUG, melkverkooper, mede binnen deze gemeente woonachtig, om gelijke vergunning ten opzigte van zijn melkhuisje, behoorende aan het perceel op de Oostdwarsgracht, geteekend Wijk V. N°. 541.

Gelet op het Koninklijk besluit van den 31sten Januarij 1824 (*Staatsblad* n°. 19);

Doen te weten, dat tot het hooren der eigenaars en bewoners van de naastbijgelegene en belendende panden, ten opzigte der informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd op het Raadhuis dezer Gemeente, op Maandag den 6den Februarij aanst., des voormiddags ten 11 ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren [illegible] die verzoeken op dien tijd in te brengen, terwijl, bij verzuim daarvan, [illegible] zullen worden zich tegen de inwilliging dier verzoeken niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 31 Januarij 1860. D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.

v. PUTTKAMMER, Secretaris.

KERKNIEUWS.

Door den kerkeraad der herv. gemeente te Noordwijk-Binnen is, ter vervulling der aanstaande vacature, uit een bevorens gemaakt 12- en 8-tal, gevormd het volgend 2-tal van predikanten, om aan den ambachtsheer te worden aangeboden: dd. Salverda de Grave, te Nederhemert, en van Wijzenburg, te Ouwerkerk in Duiveland.

— Te Zoutelande (kl. Middelburg) is tot predikant beroepen de heer J. J. Eigeman, kand. tot de H. dienst.

— Eervol emeritaat met pensioen, ingaande 1 April eerstk., is verleend aan ds. L. J. van Dam, pred. in de Beemster, en aan ds. J. G. Toussaint, pred. te Ilpendam.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 28sten Januarij de heeren G. A. en J. L. van Sloterdyck, van Leeuwarden, beiden in de regten, met *Theses*.

ADVERTENTIEN.

SALATIGA, 27 November 1859. Bevallen van een ZOON Vrouwe A. C. G. OUDEMANS — BOELEN.

Mijne zeer geliefde Echtgenoote C. A. H. VAN WESSEM, beviel heden voorspoedig van eene DOCHTER.

HAARLEM, 28 Januarij 1860. DESERTINE, Ridmr Adjt.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, ons dierbaar Dochtertje DOROTHEA DIEDERIKA, in den jeugdigen leeftijd van bijna tien maanden.

J. D. WEVER,

LEYDEN, 26 Januarij 1860. M. WEVER, HENS.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, onder Directie van

BREEDÉ & VALOIS.

MAANDAG, 6 Februarij 1860. (Buitengewone Voorstelling). **Nacht en Morgen of de Familie Beaufort**, Tooneelspel in 4 Afdeelingen en 9 Tafereelen, naar het Hoogduitsch van CHARLOTTE BIRCH-PFEIFFER. 1e tafereel de verborgen Trouwacte; 2e taf. een stap tot de misdaad; 3e taf. de twee edele Lords; 4e taf. de vloek van den Wees en de Schijndoode; 5e taf. het slagtoffer der vriendschap, 6e taf. de valsche Munters; 7e taf. de reddende Engel; 8e taf. de Ridder van het Legioen van Eer; 9e taf. het herstel van eer.

Aanvang ten *half zeven* ure.

OPRUIMING

VAN

WINTERKLEEDINGSTUKKEN TOT NOOIT GEKENDE LAGE PRIJZEN,

IN HET

GOEDKOOPE VERKOOPHUIS,

Maarsmansteeg, het tweede Huis van de Vischbrug, W. IV. N°. 72.

De Ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat hij eene buitengewone sortering Huisjassen van *f* 1.90 af en Broeken van *f* 1.50 voorhanden heeft.

Alle Kleedingstukken worden tegen den gewonen Winkelprijs naar de maat geleverd.

Uitrustingen naar Oost- en West-Indië worden binnen weinige dagen in gereedheid gebragt bij

J. CAHEN Jr.

In alle Boekwinkels kan worden ingeteekend op de

STUIVERS-EDITIE.

LECTUUR VOOR DE JEUGD.

Van de *Stuivers-Editie* zullen jaarlijks 52 vellen, ruim 400 pagina's zeer compressen druks bevattende, worden uitgegeven, en iedere week de verzending van *één vel* plaats hebben.

Aangaande inrigting en uitvoering wordt men verwezen naar het *eerste vel*, dat in alle Boekwinkels ter inzage voorhanden is. — De Redactie stelt zich voor door de uitgave dezer *Stuivers-Editie* een werk te leveren, dat voor *Huisgezinnen van alle standen* kan dienstbaar zijn, om de jeugd op eene aangename, doch tevens ook zeer nuttige wijze bezig te houden.

In het vertrouwen, dat de *Stuivers-Editie* een zeer uitgebreid debiet zal hebben, en bijna in geen gezin, waar kinderen zijn, onbekend zal blijven, is het mogelijk den prijs te bepalen op **vijf Cents** per vel druks, dat naar den gewonen regel minstens het dubbel zou moeten kosten.

Omdat de *Stuivers-Editie* ook bestemd is, om, na de wekelijksche lectuur, een degelijk boek te blijven voor de *Kinderkamer*, zal bij het laatste vel een algemeen Register, Titel en Omslag *gratis* worden uitgegeven, ten einde den geheelen jaargang, die een lijvig boekdeel vormen zal, te kunnen doen inbinden.

SCHIEDAM, 1860.

H. A. M. ROELANTS, Uitgever.

De Ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde Stadgenooten bekend te maken, dat hij de alom bekende **Stalhouderij** van LE CLERCQ op Woensdag den 1sten Februarij 1860 zal aanvaarden.

E. ZWAAN,
St. Pieterskerkgracht.

OPENBARE VERKOOPING,

in het Logement *de Zwaan*, te *Katwijk aan Zee*, op Woensdag den 29sten Februarij 1860, bij opbod, en op Woensdag den 7den Maart daaraanvolgende, bij afslag, beide dagen des voormiddags ten *half elf* ure, van:

N°s. 1—5. Verschillende partijen best WEI- OF HOOILAND, gelegen bij elkander in de Klei aan de Biltlaan, nabij den nieuwen Grindweg van Piet Gijzenbrug naar *Wassenaar*, binnen de Gemeente *Noordwijk*, groot te zamen 9 bunders, 87 roeden, 10 ellen.

N°s. 6—8. Diverse percelen dito LAND, gelegen binnen de Gemeente *Katwijk*, in den Hornespolder, strekkende gedeeltelijk aan de vorige partijen en gedeeltelijk aan het Uitwateringskanaal, groot te zamen 5 bunders, 80 roeden, 60 ellen.

N°s. 9 en 10. Twee partijen best TEELLAND, gelegen als voren aan de Biltlaan nabij den Grindweg, binnen de Gemeente *Katwijk*, groot te zamen 2 bunders, 69 roeden, 93 ellen.

N°s. 11 en 12. Een hecht, sterk en welingerigt HEERENHUIS, bevattende verscheiden ruime Vertrekken, Zolder, Keuken en verdere gemakken, met annex KOETSHUIS EN STALLING, TUIN EN ERVE, staande en gelegen in het beste gedeelte der Voorstraat te *Katwijk aan Zee*.

N°. 13. Een *twaalfde* gedeelte in vier HUIZEN, SCHUUR EN ERVEN, staande en gelegen in de Badstraat te *Katwijk aan Zee*.

N°. 14. Drie STOELEN of VROUWENZITPLAATSEN in de Kerk der Hervormde Gemeente aldaar. En

N°. 15. Een hechte en sterke BOKKINGROOKERIJ, WONING EN ERVE, staande en gelegen te *Katwijk aan den Rijn*.

De percelen N°s. 11 en 12 kunnen den 1sten April a. s. en het perceel N°. 15 dadelijk in gebruik worden aanvaard. De percelen N°s. 1—10 zijn aan diversen verhuurd voor *f* 1257 's jaars, gedeeltelijk tot 1 December 1862 en gedeeltelijk tot 1 December 1863. Alles breeder bij biljetten vermeld.

De voorwaarden van verkoop, de bewijzen van eigendom en de Kaart der percelen zullen gedurende 14 dagen vóór de veiling ter inzage voorhanden liggen en nadere onderrigtingen te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris A. E. ROEST VAN LIMBURG, te *Katwijk aan den Rijn*, alwaar na de veiling tot daags vóór den afslag des middags ten 12 ure, verhoogingen zullen worden aangenomen tegen genot eener premie van *één vijfde* der gedane verhooging.

De percelen N°s. 11 en 12 zullen kunnen worden bezigtigd op Dingsdag en Vrijdag van iedere week, van des middags 12 tot des namiddags 3 ure, op vertoon van een permissie-biljet door voorn. Notaris af te geven.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 30 Januarij.

Tarwe, goede en puike van *f* 8.60 tot *f* 9.25; mindere van *f* 7.— tot *f* 8.50. Rogge: *f* 6.20 à *f* 7.10. Gerst: Winter *f* 4.50 à *f* 5.80; dito Zomer *f* 4.50 à *f* 5.40.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 10.30 à *f* 10.80 Pruissische Rogge *f* 7.20.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 30 Januarij.

		Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{7}{8}$	$64\frac{15}{16}$	$64\frac{7}{8}$
Dito Certificaten	" 3 "	77	—	—
Dito dito	" 4 "	$98\frac{7}{8}$	—	—
Amortisatie Syndicaat	" $3\frac{1}{2}$ "	$94\frac{1}{4}$	—	—
Handelmaatschappij	" $4\frac{1}{2}$ "	$125\frac{3}{4}$	—	—
O. I. Leening	" 4 "	$98\frac{1}{4}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$ "	126	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
BELGIE,	" $2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" $2\frac{1}{2}$ "	$52\frac{5}{16}$	$52\frac{1}{4}$	—
Dito dito	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	" 3 "	—	—	—
Dito dito	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	" $1\frac{1}{2}$ "	$32\frac{13}{16}$	33	$32\frac{7}{8}$
Dito Obligatiën	" 3 "	$43\frac{5}{8}$	$43\frac{5}{8}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	" 3 "	$42\frac{7}{16}$	$42\frac{11}{16}$	$42\frac{11}{16}$
Bewijzen Coupons		$4\frac{5}{8}$	$4\frac{3}{4}$	—
PORTUGAL, te Londen	" 3 "	$43\frac{3}{4}$	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5 "	$104\frac{5}{8}$	$104\frac{3}{4}$	—
Dito dito 1828 en 1829	" 5 "	$102\frac{1}{4}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	" 5 "	—	—	—
Dito 1840	" 4 "	$80\frac{11}{16}$	$80\frac{3}{4}$	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	" 4 "	—	—	—
Dito dito Nieuwe	" 4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign.	" 6 "	63	—	—
Certificaten van dito	" 6 "	63	$63\frac{1}{8}$	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 *f*	$157\frac{1}{4}$	$157\frac{1}{4}$	$157\frac{1}{4}$
Dito Obligatiën	" 4 pCt.	$78\frac{3}{16}$	$78\frac{5}{16}$	$78\frac{5}{16}$
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	" 5 "	—	—	—
Dito	" 4 "	—	—	—
Dito Metall.	" 5 "	50	$50\frac{7}{16}$	$50\frac{1}{16}$
Dito Nieuwe	" 5 "	$71\frac{1}{4}$	$71\frac{3}{4}$	$71\frac{5}{8}$
Dito 1847	" $2\frac{1}{2}$ "	$27\frac{1}{8}$	$27\frac{5}{16}$	$27\frac{1}{8}$
BRAZILIE, 1824 100 £	" 5 "	—	—	—
SARDINIE,	" 5 "	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	" 5 "	$25\frac{1}{16}$	$25\frac{1}{4}$	$25\frac{1}{16}$
GRENADA, Obligatiën	" $3\frac{1}{2}$ "	$14\frac{3}{4}$	—	—
MEXICO, Obligatiën 1851	" 3 "	$20\frac{1}{4}$	—	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 3.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.